

Recenzja książki *Farmakoekonomika. Ekonomiczna ocena programów ochrony zdrowia* pod redakcją M. Czecha.

Aleksander Mrozikiewicz

Monografia pt. *Farmakoekonomika. Ekonomiczna ocena programów ochrony zdrowia* jest dziełem zbiorowym pod redakcją dr. Marcina Czecha. Nazwiska autorów dają gwarancję, iż jest to praca na wysokim poziomie merytorycznym. Zagadnienia farmakoekonomiki są obecnie niezwykle istotne i stanowią przedmiot zainteresowania lekarzy, dyrektorów szpitali i organizatorów służby zdrowia, jest więc niezwykle korzystne, iż pojawia się monografia umożliwiająca zapoznanie się poruszająca ten zakres tematyczny.

Poszczególne zagadnienia przedstawione są w 19 rozdziałach.

We wstępnym rozdziale podającym definicje farmakoekonomiki podkreślono, iż dziedzina ta „znajduje się” nie tylko pomiędzy farmacją a ekonomią, lecz jest częścią ekonomiki ochrony zdrowia. Istotne jest to, iż farmakoekonomika nie jest tylko nauką o oszczędzaniu, lecz także o racjonalnym wykorzystaniu środków ochrony zdrowia.

W rozdziale 2. przedstawiono rodzaje kosztów, dzieląc je na bezpośrednie (wśród nich rozróżniono medyczne i niemedyce) pośrednie oraz niemierzalne. Zdefiniowano także koszty stałe i zmienne oraz koszt alternatywny. Przedstawiono również zabieg dyskontowania.

W rozdziale 3. omówiono rodzaje analiz farmakoekonomicznych, opisano też kolejne fazy badań klinicznych nowych leków.

W rozdziale 4. przedstawiono analizę kosztów choroby na podstawie licznych przykładów.

W kolejnych rozdziałach omówiono, podając przykłady, analizę efektywności kosztów, analizę wydajności kosztów, analizę użyteczności kosztów oraz minimalizacji kosztów, a także konsekwencji kosztów.

Świetnie napisany jest rozdział 9. dotyczący oceny jakości życia. Pojęcie to – bardzo różnie definiowane, co szeroko skomentowano – jest obecnie stałą składową oceny efektywności terapii. Bardzo dobrze przedstawione jest pojęcie modelowania ekonomicznego, jego definicja, jak też jego znaczenie.

Bardzo ważnym zagadnieniem zaprezentowanym w jednym z kolejnych rozdziałów jest ocena technologii medycznych (HTA) oraz elementy Medycyny Opartej na Dowodach Naukowych (EBM).

W rozdziale 12. omówiono zagadnienia statystyczne, a w 13. wytyczne przeprowadzania analiz farmakoekonomicznych.

W kolejnych rozdziałach opisano zastosowanie farmakoekonomiki w zarządzaniu oraz regulacje prawne związane z farmakoekonomiką. W kolejne rozdziałach przeanalizowano bardzo istotne zagadnienia związane z opłacalnością leczenia z punktu widzenia pacjenta oraz problemy farmakoekonomiki w firmie farmaceutycznej.

Cenny jest rozdział dotyczący farmakoekonomiki w Internecie. Końcowy rozdział przedstawia znaczenie farmakoekonomiki oraz ocenia perspektywę jej rozwoju.

Reasumując, monografia obejmuje podstawowe zagadnienia farmakoekonomiki, przedstawia je językiem prostym i w pełni zrozumiałym. Liczne tabele ułatwiają orientację w przedstawionych tematach. Tekst poparty jest licznymi krajowymi i zagranicznymi pozycjami bibliograficznymi, co umożliwia pogłębienie znajomości tematyki.

Farmakoekonomika jest dziedziną wiedzy rozwijającą się dynamicznie, niezbędną w chwili obecnej, cechującą się ogromnym wzrostem kosztów opieki zdrowotnej.

Uważam, iż recenzowana książka trafia na duże zapotrzebowanie w wyniku wzrastającej konieczności uwzględnienia farmakoekonomiki w służbie zdrowia. Monografia przedstawiająca doskonale opracowaną całość zagadnień farmakoekonomiki może być w pełni wykorzystywana przez uczelnie i inne ośrodki, gdzie prowadzone są zajęcia z tego przedmiotu.

Czech, M. (red.) 2004. *Farmakoekonomika. Ekonomiczna ocena programów ochrony zdrowia*, Warszawa: Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej.